

talijanomanskog gospodbi, koja toži daleko
daleko, onkraj mora.

Voleočci! U vaših je ruku sudbina obfine. Glavjetu za ljud, koji su potekli iz vašeg gojzeta, kćim leži na arcu aps i sreću obfine, a no za Bog zna kakove dovezenice. Pasito, da vam ne bude klevta, vše djeo nagradom za vaš glas!

Pratio suboto učrdo nas svojim posljutom zemaljski asesor Gambini, koji je sada boravi ovđio. Jednoga je dana posjetio mužku školu, kao član zemaljskog školskog vjeća. No znamo, kako mu se jo dopalo, što dječa već u trećoj školskoj godini mlađe pot ura na čedan njemački jezik, dokim su za hrvatski jezik opredjeljene dve vrste u čitavom vjećnu. A to je proti jasnom slovu zakona, to upozorjujemo ovim putem na to nepravedno stanje kompetentnu oblast.

Nemjoto pak možili, da je dr. Gambini došao učko radi. Nipošto! Izbori su ga smo doveli i ništa drugo. — Došao je amo, la osoku u predstojecu izbori s ova život riedi, te da im iz blaženog Poreča pruži — loja, neka bi se izborna kula dobro kretala.

Iz dne duće zavidjamo ovđajnjim žanjenjakom na njihovih agitatorih. Gambinu uz bok stoji grofica do Mestre, sestra dra. Minaka, koja se ponizuje u toliko, da ide od kuće do kuće moljekati glasovo za talijansku stranku i nagovaratati bledovce i svoje dužnike, da glasuju za njezinu odabranice. Ne troba ni spomenuti, da joj gospuja „contessa“ na više mjesto nasejola.

Da joj pripremamo kakvu neugodnost, budući čemo se svjetovati joj, da ostane lijepe kod kuće, uživajući svoj mir, i da nikoga ne napastjuje, jer bi mogla naići na tvrdu kost, koju nobi njezin gospodski zubiči mogli pregrizati. Točinski.

Iz Cresa, koncem maja 1893. (Izv. dop.) Kako sam javio u dupisu, tiskanom u dionicu „N. Slogi“ broj 11., tako se joj na dasku i dogodilo s občinskim izbori u našem Cresu.

Biralo se je tri dana: dne 27. aprila treće tielo, dne 28. drugo, a dne 29. prvo tielo. Ovoga su se puta pojavile dve stranke: stranka vlastelika i stranka mornarska. Stranka vlastelika stara je naša protivnica, koja još nije nikad ničim pokazala, da se pravedno i nepristrano skrije za svoju občinu. Njazino je nadeo: „mi smo gospodari, pa tko će nam što?“ Zato pri izboru zastupava ta stranka na trazi ljudi pravne, duševne, destite, već same takove osobe, koje neće nikad njezino prigovoriti; koje, ako i se budu hvalile svaku njezinu djelu, ali će barem pustiti na miru onu trošicu, četvoricu netu i nadalje vlada i pažnju po svojoj miloj volji. Zato ta stranka ako je i učinila kada kakov dobro občini, nije ga nikad učinila iz osvjeđenja, iz dobre srčne, već ili iz prkosa, ili iz osobne koristi, ili da obmane prosti puk — dakle uvek zlom namjerom. Tako je n. pr. i sada, kako kažu, naša četu gradskih dnevnikara, proštili kopači, da za dobru plaću čiste groblje; ali kada je to učinila? Pred samimi izbori, da tu četu, ako bi pak trebalo, povuče na izbore. Tako ju „svoj“ dan i ta stranka dala našim kopačom jedan dio pustoti u stanu. S vodom Lovoču, da ga nosade, ali i to zato, da njoj odatno budo koristi, a ti kopači da joj pak budu vjerni siuge i t. d. Al pitamo mi malko: zašto se ta stranka no skribi bolje za čistoču našega grada, pa i predviđala, da neće biti svakomu droge; zašto se već jednom no počeo barem misliti, da se naš grad obškrbi vodom, a ne da moramo skoro svake godine vodu kupovati; zašto naša gospoda na občini neće da daju našim seljakom novac, koji im pripadaju od njihove školske zalede, i koji su bili već određeni od same kotarsko c. k. političke oblasti, i tim priči, da se po seljicu ne dižu školske zgrade; zašto naša občina neće da polaže vanjskim občinam godišnju račun, prouča ga one i pitaju; zašto se ne zauze, da naša seljaka bolje i za manju cenu služi občinski lječnik, kojega oni kravaju plaćaju; zašto naša občina neda provrati putove, koji su već u nekim stranah tako zapušteni, da so po njih s pogibelju života hodi i po bijelom danu; zašto nam občina dozivlje učitelja stranca i samo takvega, koji ne poznaje niti jednu riječ hrvatsku, došim noće da predlaže takovoga, koji taj jezik poznaje; zašto naša občina ne uvede u školi raspravnost jezika, ili barem uvede hrvatski jezik kao obvezni predmet, kako su to bili izrično neki občini molili, i premida znade, da naši kopači hrvatski govore; zašto jo se vladajuća stranka naprtila občini, kako su goroti, više hiljada duga, kad svih znaju, da su

dohodci naša občina veliki i više nego li dostači za svoj troškove i potrebe? Zašto, mogli bismo i napred pitati, ali za danas koja je ovih danas iznala u Zadru kod tiskara Janković, a zove se: „Corso pratico comparativo per lo studio della lingua croata“. Ako je dalekijihova želja iskrena, eto ih učitelja, koji će im zadovoljiti! Ne posao dakle gospodo!

Radi tih i takovih činjenica ta je stranka dosadila red bi već i samim svojim prijateljem, navlastito mladjenom, narađaju, koji se počeo pitati: ako se bude isti tako u napred, što će iz nas biti? Nego ili radi radbenike svoga, ili radi nokakvog nepristivog obzira, ili — a ovo je po glaviti uzrok — radi neumara po onom pogubnom načelu: „ja ēu nastat svojo posle, što je meni briga za drugih“ — to nezadovoljstvo pojavi se samo za čas, a zatim? satim se svatko povuče natrag, puštanje noka brod jadr uzu ovu bjesnu vjetru, dok ne kučno čas, kad će se nastikuti, potonuti, propasti; a to bez dvojboja dočka našu občinu, ako se barem uprave ne promeni.

Pojavila se, rekao sam vam druga stranka, stranka oporbe, za koju se je govorilo, da kani povuci u svojo kolo sru mornarsku, skoro sve kopači i napokon sve vanjske ili barem većinu njih. Ta stranka iztečala praviju, koja će do sada nije na občini bilo, a treća ju uvesti. Stranka oporbe razglasila je, da će u zastupstvo birati ljudi iz svakog statista: vlastelinskog, mornarskog i kopačkog; ona je govorila, da uprava treba korenito obnoviti, a sve do jednoga, koji seda na občini vladaju, odstraniti. I zagovornici to neve stranke dali su bili na poslu, ali ih stare lije nadmudrile i stranka oporbe nije prodrala sa svojim predloženjem u nijednom tiulu, a mi u kuću, da neća nikad prodrijeti onim putem! Uzaludan vam je gospodo svaki trud, svaki odpor. Istina je, bitni uvjet obstanka i napredka svake občine je dobra uprava, i nepristranstvenost, ali u svakom mjestu, gdje se dva jezika govore, treba svakoj stranki izstaknuti i svoj politički program. Pitanje o raspravnosti jezika treba da i u našem Cresu izđe na međjan ili prije ili knjigom. Čast dale i pošteno zadužnikom novo stranke, čest njihovim dobrim nakanam, al gospodo moja i jedne i drugo stranke, vi morate priznati, da 3500 duša, koju su po naših sebilj, da su to česti i sami Hrvati; da to nije blago, zivotinja, koju se može voditi, goniti, kleti kako joj komu drago; treba vam gospodo priznati, da i u našem gradu sv. mi znamo i govorimo hrvatski, a naši pak kopači u običu tako govoru. Vi pak sv. znate, da jezik je obilježje narodnosti, pa tko načelu zatiro jezik, zatreće mu obstank. Izdajuće, vi narodu vjoru, pogubili ste mu dušu; zatariće mu jezik, izbrisali ste ga na licu zemlje. Pobrinuti se došlo gospodo najprije za moral naših občinara, jerbo i s to strane dosta šepamo; zatim poštuje nam jezik u školama i u občini barem toliko, koliko se poštuje i u crkvi; dajto nam u zastupstvo ljudi, koji će se nepristrano skribiti za sve občinare, — iztaknute to prije sigurni, da ćeće svaku stranku predobiti, da će u vašem kolo pohrbiti sve, štrogod je občini zdrave, pametno i poštano —, drugačije, opetujewo vam, uzaludan vam je svaki odpor . . .

I tako stranka oporbe nije mogla dobiti u narodu pravoga povjerenja, jer nije se stavila na prav i zdravi temelj, a staro stranica izabrala je sve same svoje predloženike, med kojima su i dva vanjska za ruglo soljakom na 80. zastupnika, med kojima su i neki gizdžilici, koji niso podignuti učed občinskom zastupstvu.

Dne 18. t. m. bio je izbor zadužnika, a ta je čest zapisala, proti svakom občincu, nekoga Stafana Petrića, koji se jo naše načelo u našem gradu, dočim je prije živio sa sinom profesorom u Kopru, i jednom, kažu, da je obavljao službu kanonskoga. Govor, da je to dobar čovjek, a mi nećemo za sada ništa reći, nego ćemo občikavati djela. Opažamo samo to, da je naš gospodar zadužnička stolica prestala kao nekako roba, koja se uđija kao i na dražbi. Tko riješio ponud, njegov je, tako kažu, da se jo novi gosp. načelnik zadovoljio sa godišnjimi 400 for, dočim su drugi zahtijevali od 800—800 tor, paček niki stari i do 1200 for, ali mi toga ne vjerujemo, jer bi to bio pravi pazar; pa zato da je gosp. Stafan Petrić izabran.

Občinskim savjetnicima bili su izabrani: S. Sablić od kopačke ruke; g. Pavanić zanatlija, postolar; g. Mitić, vlastelin; g. Petrić. I tako, kako vam javih prvi put, naša občina u narodnom pogledu ostati će ista, a uprava biće li biti bolja ili gora ili ista, to će budućnost pokazati. Međutim kličemo mi ipak: Živio naš Cres, slavni hrvatski favor-grad!

Da ne zaboravim. Naša vlastela iz taku kad kada želju, da bi rada naučiti

Njemačka. Miroljubiv govor ministra Kalnoky-a u austrijskoj i ugarskoj delegaciji o dobroih odnosaši sa svim vlastim, da se je neugodno dirnuo njemačke vlade, koja se je nadala, da će ministar govoriti ratoborno, te tim pomoći njemačkoj vladi, da uslijde protura u budućem saboru svoju osnovu o povećanju vojnih četa.

Različite vesti.

Izbori u Trstu. Nakon izbora u IV. izbornom tielu u gradu Trstu javili smo občenito o uspjehu u tom tielu, a sada smo, da prihodimo točnije podatke o uspjehu u tom tielu u dva slijedeća, u kojih biješu izbor obavljeni. U IV. tielu imade u izbornoj listi 1450 birala; od tih je glasovalo ukupno 1217 birala. Liberalni ili radikalni talijanski kandidati dobili su od 820—816 glasova; konservativni ili vladini kandidati — umjereni Talijani — dobili su od 120—286 glasova. Slovenski kandidati dobili su 59—73 glasa. Reklame već zadnji put, da su konservativci oteli Slovencem varkom najmanje 100 glasova.

U III. tielu biralo se u ponedjeljak i utorkom. U tom tielu imade 2416 birala. Od tih imade preko 850 činovnika i oko 300 Lloydovih kapotana, koji su imali glasovati za konservativne kandidate. Glasovalo je u svemu 2117 birala. Konservativni kandidati bijahu izabrani sa 1032 do 1196 glasova; liberalci dobili su 910 do 1002 glasa.

Političko društvo „Edinstvo“ odlučilo je o sporazumujuju sa slovenskim biradi, da će glasovati u ovom i u slijedećih dviju tjednima glasovnicama. Tih glasovnicu bilo je u III. tielu okolo 60, jer su se mnogi naši biradi udržali uglasovanju, a ovisniji činovnici glasovali su sa konservativcima.

Drugo izborni tielo biralo je jučer te bijahu izabrani svi radikalni kandidati sa 280—250 glasova, dočim su zadobili konservativci 100—107 glasova.

Tako imadu da, sada liberalci dva tiela ili 24 zastupnika, a konservativci jedno tielo ili 12 zastupnika.

Labur u I. tielu, koji će se obaviti sutra, odlučiti će sudbinu budućeg zastupstva. U tom tielu biti će najveća borba, jer se radi o obiju strana neobičnom životu u odlučnostju.

Naša okolica biti će u nedjelju 8. zastupnika. U svih 8 kotača postavili su Slovenski svoju kandidatu, koji bi moralni pridrobiti nobudu, li preveri ilasili, i koji ih imena donosi jučerašnja „Edinstvo“. I liberalci napišu se, da bi proturali svoje kandidate u našoj okolini. O konačnom uspjehu izvestiti ćemo u budućem broju.

Naknadni izbor jednoga zastupnika na zemaljski sabor u Poreču. Službeni list trčanako vlade donio je vist, da će se obaviti dne 30. t. m. naknadni ili dopušteni izbor jednoga zastupnika na starinski sabor za gradove Mali i Veli Lošinj. Da sada zastupao je, ili bolje rekuć bijašće izabran za rođene gradove, posjednik u Veliom Lošinju g. Craglietto. On bijašće u saboru samo u prvom zastupstvu, dočim se je razda kasnije izpričao, da nemože doći. G. Craglietto bijašće prisiljen od protivne naše stranke, da primi kandidaturu i bremo zastupnika. On se je pokorio tada volji i zahtjevom pravca talijanskog zastupnika. U nedjelju dne 11. t. m. bira naša okolica, gdje krajnji i libaralci, ali se nudamo — bezuspješno.

Hrvatske opozicionjalne novine — a bez dvojbe i svi poštano misleći Hrvati i Slovinci odsudjuju najodlučnije govor hrvatski delegata Cernkovicha u ugarskoj delegaciji, kojim je hotio dočarati, da Hrvati neimaju drugog državnog prava do hrvatsko-hrvatske negodbe. Taj gospodin ne samo da se jo oaramotio pred svojim narodom već se jo dospaće i osmešio vred izvanjskim svjetom.

Srbija. Iz Biograda javljaju kako kola glas, da će se mladi kralj Aleksandar zaručiti sa jednom kćerkom crnogorskog knoza Nikole. Neznamo koliko je na tomu istine, nu obistinili so vist, pozdraviti će ju svaki Slaven i skromni zadovoljstvom.

Italija. U Rimu vodi se razprava proti poznatim proneyerijeljcem novim i taku kad kada želju, da bi rada naučiti

dražestnom Zagorju, u krájoj Lici, u pi-
tomej Dalmaciji, u veličinu Primorju, u
pojnosnoj Bosni i potišanoj Istri — svuda
se a ponosom i poštovanjem spominjalo
Anto Starčevića, svuda se Hrvati veseli,
što jo Višnji dao, da hrvatski narod može
slaviti sedamdeseti god ovoga maja, koji
ne poznao većeg blaženstva, nego da sav
svoj rad posveti narodu".

Istrani Sjetite se dne 18. t. m. hr-
vatskoga volikana dra. A. Starčevića!

Naslov dvorskog savjetnika zadobili
su: savjetnik prizivnoga suda u Trstu g.
Josip Poljak i predsjednik okružnoga tri-
bunala u Rovinju g. L. Ficochi.

Glavna skupština političkoga društva
"Edinost" vrišti će se u nodelju dne 18.
t. m. u 10 sati u jutro sljedećem dnevnim
redom: 1. Negovor predsjednika; 2. iz-
vješće tajnika; 3. izvešće blagajnika; 4.
predizvi i interpelacije; 5. negovor o ca-
rinarskoj liniji u našoj okolici; 6. izbor
novoga odbora.

Upozorujemo već današ naše prijatelje
i članove društva na važnost to skupštine,
te nedvojivo imamo, da će njoj prisustvo-
vati svi oni, koji su njoj i prešle godine
prisustvovali.

Prva dva utemeljitelja družbe sv. Cirila i
Metoda u Metodu za Istru: Presvjetli gosp.
dr. Dinko Vitezović bivši zastupnik, odjek-
nik u Krku i velič. gosp. Fran Gurec
župnik u Baderu, svaki za 200 kruna.

Bog platio!

Zabava na korist družbe sv. Cirila i
Metoda. Naš ženska i mužka podružnica
družbe sv. Cirila i Metoda priredjuju dne
18. t. m. voliku zabavu u kazalištu "Funico"
kojo čisti prihod naznjenjen je našim škol-
skim potrebama. Kod zabave sudjelovati
će trdčanski i rojanski pjevačko društvo,
lamburski zbor trdčanski i svetovalanski,
dramatički odj. našega "Sokola", te po-
znati umjetnici gdje. Strasorje g. Trnki,
glasoviti slovenski operni pjevac.

Program veselice doneti ćemo u bu-
dućem broju, dočim upozorujemo već sada
naš domaći i vanjske prijatelje i rođa-
ljivo na tu veselicu, koju bi imali mnogo-
brojne posjeti.

Dan Bratovčini. Naš vođenjem pri-
jatelj i rodoljub g. I. B. u Trstu darova-
je u ime svoje i čestite mu suprugu for.
"Bratovčini hrvatskih ljudi u Istri" a for. 5 držbi sv. Cirila i Mo-
roda za Istru. Živil!

Utomejitoj "Bratovčino", uplativ
svetu od 25 for., postao je Kikard
Katalinić Jeretov u Zadru.

G. Butković N. u Kastvu izudio
je for. 6 darovanij "Br." od njekojih ro-
djajućih mladića.

G. K. i očić vitez Sabladoski u
Trstu darova for. 3, Petrank Josip
u Kastvu for. 1, R. A. Kopar for. 1.

Za družbu sv. Cirila i Metoda u Istri
podario "Istrania" 2 forinta. Isti darovač
"Bratovčini hrvatskih ljudi u Istri" 1 for.
— Živil!

Prve krune "Bratovčini hrv. ljudi u
Istri" darovače nadaju: Klofanda Venc-
eslav kapelan u Sv. Matiju 2 kr., Fiamin-
jan Opatija, Dukši Ante učitelj u Kastvu,
Kalcic Josip Sv. Matjež svaki po 1 krunu,
Grosman Mir. Kastav 3 krune. Na Volo-
škom darovali su slodeča gospoda: E.
Mandić 2 krune, A. Sterk 5 kruna, G.
Per-
ič 2 krune, V. Tomičić 6 kruna, N. To-
misić 2 krune, Kerševani 1 kruna, V. Čar-
2 krune, F. Stanger 2 krune, A. Čiak 1
kruna, Ljud. Šušić 1 kruna, dr. Stanger
8 kruna, V. Žemlić 4 krune, te gdje M.
udovac pl. Mürzthal 2 krune, Pia i Jelka
Perčić 2 krune.

Iz Podgrada pišu nam 6. t. m. Na-
jeg obec ljubljene župnici-kotlana, vo-
ločastog g. Antuna Rogaća i Hrvatski na-
pala je prije mjeseca dana vrlo opasna bo-
lest na plućima. Nemila vi te o pogibiji g.
župnika razričila se neobičnom brzinom
te je sve zalilo vođenjem svedenika
rodoljuba. U skrajnoj novoj obrići se
prijetelji g. župnika brzojavaju na g. dra.
Franu Mandiću, liečniku u Trstu, zamoliv-
u, da bez ozbiljno odputuje k bolničniku
u Hrvatscu. G. liečnik odazava se odmah
pozivu te našao bolestnika zbijaju u pog-
boljajućem stanju, nu njegovu liečničko znanje
i hvaljenoj zauzetoj pomoglo je Bogu
hvala bolestniku u toliko, da je sada, na-
ku bolestovanju od proko mješec dana, posve
izvan pogibije, to da je dapač ustan-
nada se, da će za koji dan opet mjesti.
Svi župljani hvala Šveđanjega, što im je
na životu uzdržao miloga pastira, a mi
koji smo g. župniku u samoj blizini, uz tu
hvalu izričimo i drugu našemu rodoljubu
i vrijednemu liečniku g. Mandiću.

Iz rukavacke kapeljanije (občine Ka-
stav) pišu nam 6. t. m. Proši je mnogo
vremena, što se nije iz ovoga kraja msta-
livalo. Stoga molim Vas gosp. uređeniku
da izvolite uvestiti svih par rođaka u Vas
oko tujdje poštenja.

cijenjeni list. Kao što se jo po čitavom
katoličkom svetu obdržavala na Tislovo
procesiju ili obbođ, tako se vršila i kod
nas, ali ne u dan Tislovo, već nedjelju
za tim, jer je ovđe občaj, da se jo u
nedjelju drži. Za rana jutra počelo je malo
i veliko, malo i stari hrlići na brieg vez.
Luke, gdje se nalazi naša crkva i škola,
noseci svaki po više predmeta, kojimi da
se što ljeplje ukrali oltaro i puteve.

Toga dana ave se veselilo, sve bijalo
uznešeno, ali no jedino zato, što bijelu
oltari prekrasnim eliksim, zastavcima i
mlimiranjem ovjetom ukrašeni, ili putovi,
kojimi je prošla procesija, ljepljili zelenilom
ogradijani, na čemu se radi zahtijevaljeno
našim vrednim djevojkama i mladim; i
već radi toga, što je doživio sredu ruka-
vački puk prvi put dati riel svetoga po-
slanata. Pod sv. misom stupio ju na pro-
dikaonici veleč. Isusovac, sa koj pozdavai
puk sa "Hvajen I Isu", te kratko
obrazloži svrhu sv. poslanstva. Po tom nam
priobidi, da će biti svaki dan dvoje prodile
do nedjelje, jedne u jutro a drugu po
podne. Toga radi molimo Rukavčiću i
ostale naše susjede, da nas u što većem
broju posjećuju, te da se krešnim po-
vodnjima koli dušavno toli tjeleno okre-
jiste. Postoji sv. misa obavijamo kako valja
sveti pobožnost uz obilne prstjane puš-
tanja i sljedeći dan, dočim su kad i kad
zagrijeli mušari i oglasili se zvonovi.

Natječaj. C. k. zom sud u Trstu raspri-
se u način da mjesto sudjela u Sežani ili
u slučaju promještenja, za koje drugo mje-
sto u Primorju. Željivo je posavjetuju-
ći slovenaca, talijančaka i njemačkoga jo-
zika. Molbo valja poslati do 10. t. m.

Isti sud raspisuje natječaj za mjesto
kanceliste. Molbo valja poslati do 30. t. m.
i dokazati sposobnost za vodjenje grun-
tovnih knjiga i poznavanje zemaljskih
jezika. —

C. k. državno odvjetništvo u Trstu
raspisuje natječaj na nekoju mjestu skutonja
čara u kazionici u Kopru. Plaća iznaka for.
200 godišnjih, 25 po sto doklado, stan u
kasarni, odšilo i 0.84 kilogr. kruha na dan.
Prednost imaju o. k. podstanci. Molbo
valja poslati do 15. lipnja t. g. o. kr. drž.
odvjetništva u Trstu; dokazati valja dobiti,
obiteljsko odnosa, nauku, te veština u
pišem i govoru u slaveškom i talijan-
skom jeziku. —

Izlet u Dubrovnik. Upozorujemo ovim
opetovo našu čitatelju, kojim se sredstva
doprputaju, da se avakako priključi hrvats-
kim izletnikom, koji će u Dubrovnik k
odkritiju spomenika na slavljeniju hrvatsku
čakavsku pjesniku I. Fr. Gunduliću. Hrvatski
izletnici putovati će posebnim vrlo udobnim
parobrodom iz Rieke put Dubrovniku, te
će tom prigodom razgledati sva znamenitija
mjeseta naše krake Dalmacije. Putovanje
to, naime vožnja, hrana i krov
stojati će za sedam dana samo 65 for.
Počivljivimo dokle naše prijatelje i ro-
djajući se posebno vrlo udobnim
parobrodom iz Rieke put Dubrovniku, te
će tom prigodom razgledati sva znamenitija
mjeseta naše krake Dalmacije. Putovanje
to, naime vožnja, hrana i krov
stojati će za sedam dana samo 65 for.
Počivljivimo dokle naše prijatelje i ro-
djajući se posebno vrlo udobnim
parobrodom iz Rieke put Dubrovniku, te
će tom prigodom razgledati sva znamenitija
mjeseta naše krake Dalmacije. Putovanje
to, naime vožnja, hrana i krov
stojati će za sedam dana samo 65 for.

Uz ovog putu ga dobro obavijestili,
jer je on svet tvčan, zato, nobi se bio
uzravno toliko ono jutro, kad je išao u
Osor na izbor, ostvarljajući kod kuće svoje
važeće poslove onoga dneva.

Brozavčka kaža napred: "Noi ci con-
gratuliamo con quei bravi patriotti istriani
(koji budete ovaci, kao da sada, moći
da vati svjeti hvaliti radi vašeg karaktera),
che soppero sventaro i maneggi e gli in-
trighi osculti della fazione panoramica, a cui
l'occhio di triglia anche il maestro Pe-
trina di Nerezine". Utjek po njihovu u
ista lažico guslo: a ste dote? Kad su si
to zabilis u glavu; kad im tako šarenjak
ročo, mora da budo, pa i eve da nije, on
jo progovor, doši jo. Ijudog odvjetnici
učitelji htjeli ga izlučiti, a zato? On vi-
roljubiv, koji gleda jedino izrečivati, mo-
žemo roči i skrupoljno, svoju dužnost, a
za ostalo stvari, recimo i političko, nijo
no nikad, pa ni sada jagmo, morao je ipak
biti oklevan u brozavču. Možda će onu
osopodinu ležati na srdu koja mala osvrt,
slog koju nedrugo opazio njemu učinjeno
u kakvog prigodi? pak nezna kako svoj
žuč izraziti, to udri ovaku.

Svršetak pak brozavčko voli: "Cho
(i bravi patriotti istriani) rimorono di con-
soguenza ad impidire il trionfo dell'igno-
ranza e dello egoismo". Dakle Hrvati su
neznalici i ljudi neospozni za vladati! I
Podgorili su, ako misle s ricevuta "neznalico",
da ne znaju varati ljudi, da ne znaju si-
loviati sa strahom, jadni i potresni put, da
ne znaju za vratnu izboru diniti preko
na protok za svaku sludjavu potrobu, a
uslijed tog moraju biti i "oz vladanju, jer
protiva samosluju i vratku nista ne radoči,
nije moguće doći do vladanju.

Ako pak one dve riječi hoćemo uzeti
u drugom smislu, onda možemo slobodno
uzvrditi, da su oni neznalici, jer ne znaju
naše hrvatsku povijest, a hoće da nas
osudu!

Tolikoj na odgovor brozavčku o osorskih
izborih.

Iz Nerezineva svršetkom maja. Nađa-
jo bila nakana, da ni riječ ne progovorimo
o tek minulih občinskih izborih u Oscrui,
kroz cijenjanu „Našu Slogu“, pošto ni prije
njih nije bilo ništa napisano, niti se jo
zbjiga dogovora vodilo između ovđešnjih
rodoljuba. — Svakako, da nam bude slo-
bodno ovđje opaziti, žalostno je po nas
ovo naše ponašanje, ova naša nemarnost.

— Ali brozavčka iz Osore, uvršćena u
zadnjem broju puljskog listida "Giovine
Pensiero", koja se bavi o ovđešnjih iz-
borih, nuka nas, da i mi dvoje riječi pro-
govorimo.

Ljudi, koji su spomenuti brozavči pro-
gradili, mislili će Bog zna koju su borbo
ovđje bilo za izbore, jer brozavčka u iz-
vornom florentinskom jeziku (materninskom
jeziku ovog puštanstva?) — dakako? —
voli: „Dopo una lotta ancora obo duro
tutto oggi, vinse in tutti e tre (?) corpi
elettorali... il partito istriano“. Namij je
ovđje prije svega iztaknuti, da u osorski
občini ne ima tri tjela, nego same dva, te
ne snamo, kako se je velemdromu sa-
stavljaljio brozavčke ukrata ova grubu po-
grješku, pošto mu je bilo poznato cijelo
stanje izbora. Ništa zato; ali pitamo ga
mi: a kini i u čemu je sastojala ta „lotta
occuranta“? Hrvati nisu ništa suovali ni
ploli; nisu se dakle bojati? Istina je, da
su noki htjeli poći ono jutro u Osor, ali
broj je bio pošto nedostatan, jer spra-
jjeni nisu bili, te zato i njezi od njih, koji
su tamo išli, nisu ni glasovali; dakle gdje
je ta borba? Ali valja da su kao svigđaji
tako i kod nas iztaknu tulijančaka zna-
čenost, šarenjakova hrvastova, izpravno sl-
avoleplja; ta kako bi i drugađije moglo
biti? Bez novaca i lžiži kako bi se uzdr-
žala umjetna ugradja? Jadni narode, koji
se pušta voditi na klanacu od ljudi, koji
poznavaju ni Bogu ni crkve!

— Ni u „lotta ancora“ ne bude mjeđu-
značili ono preprije, ono medjusobno
natječanje između šarenjakovih skutonja
u podrepima, da se izkaze pred njim u
izborih na njegovu službu (zanevarejući
svrhu duševnosti) u liopom broju i da ei
tako zadobiju ili fortinatu ili objed u Štronež. Uzmite kako hoćete, ali svega ovoga biva
na izobilju u Nerezinu, a ljudi čoravi neće
otvarači; ne vide, kako su ih guli, te još bivaju tudi robovi.

Dakle brozavčka glasi: „I Croati, i
quali avremo concepito lo più grandi spe-
ranze, andarono in piena rotta“. Opat pi-
tavio: koje uhravanje mogli su imati Hrvati
od izbora, kad se nisu na izboru pripre-
vili? Znamo, da se je družina bojala Hrv-
ata; znamo, da je svigđaj šarenjakova
glasnoša, i na žalost ima ih i kod Hrv-
ata. Ali ovoga puta ga dobro obavijestili,
jer je on svet tvčan, zato, nobi se bio
uzravno toliko ono jutro, kad je išao u
Osor na izbor, ostvarljajući kod kuće svoje
važeće poslove onoga dneva.

Brozavčka kaža napred: "Noi ci con-
gratuliamo con quei bravi patriotti istriani
(koji budete ovaci, kao da sada, moći
da vati svjeti hvaliti radi vašeg karaktera),
che soppero sventaro i maneggi e gli in-
trighi osculti della fazione panoramica, a cui
l'occhio di triglia anche il maestro Pe-
trina di Nerezine". Utjek po njihovu u
ista lažico guslo: a ste dote? Kad su si
to zabilis u glavu; kad im tako šarenjak
ročo, mora da budo, pa i eve da nije, on
jo progovor, doši jo. Ijudog odvjetnici
učitelji htjeli ga izlučiti, a zato? On vi-
roljubiv, koji gleda jedino izrečivati, mo-
žemo roči i skrupoljno, svoju dužnost, a
za ostalo stvari, recimo i političko, nijo
no nikad, pa ni sada jagmo, morao je ipak
biti oklevan u brozavču. Možda će onu
osopodinu ležati na srdu koja mala osvrt,
slog koju nedrugo opazio njemu učinjeno
u kakvog prigodi? pak nezna kako svoj
žuč izraziti, to udri ovaku.

Svršetak pak brozavčko voli: "Cho
(i bravi patriotti istriani) rimorono di con-
soguenza ad impidire il trionfo dell'igno-
ranza e dello egoismo". Dakle Hrvati su
neznalici i ljudi neospozni za vladati! I
Podgorili su, ako misle s ricevuta "neznalico",
da ne znaju varati ljudi, da ne znaju si-
loviati sa strahom, jadni i potresni put, da
ne znaju za vratnu izboru diniti preko
na protok za svaku sludjavu potrobu, a
uslijed tog moraju biti i "oz vladanju, jer
protiva samosluju i vratku nista ne radoči,
nije moguće doći do vladanju.

Ako pak one dve riječi hoćemo uzeti
u drugom smislu, onda možemo slobodno
uzvrditi, da su oni neznalici, jer ne znaju
naše hrvatsku povijest, a hoće da nas
osudu!

Tolikoj na odgovor brozavčku o osorskih
izborih.

Dražba. Dne 1. lipnja biti će javna

Pisan ponudo sa 50 nov. biljega, zatvo-
reno, valja postati redomu uredu te u
istih naznadi dotični pupat. Ponudi val-
ja prložiti namiru, kojom se dokazuje,
da bilo položen kod gradsko blagajno
vadi od for. 9521.78 u novcu ili u obli-
gajah.

Dne 30. junija biti će kod o. k. kot.
glavaratu u Pazinu javna dražba o pro-
daji bivšo gimnazijalno sagrađu u istom
mjestu. Prodajna cijena iznosi for. 23.320.
Biljogovano molbe i 10 po sto vadju val-
ja poslati do redonog dana c. k. kot-
arskom poglavarstvu u Pazinu.

Odbor za katehotički sastanki u Za-
grebu razglasio je sljedeću oznakom:

„Milu braće! Vredni sudruzi! Prema
IV. rezoluciji prvoga javnoga katehotičkoga
sastanka, obdržavana dne 24. i 25. avgusta
god. 1892., koji glasi: „Hrvatsko katoličko
svećenstvo, sakupljeno na prvom občem
catehotičkom sastanku u Zagrebu, uvidjaju
da potrebni i korist katehotičkih sastanaka,
odlučio je, da se po mogućnosti svake
godine drži ovakav sastanak, i to svaki
put u drugom mjestu domovine“, — za-
klujući jo niz podpisani, od istoga sastanka
izabrani odbor u svojoj sjednici od 21.
februara t. g. da će se drugi javni redoviti
catehotički sastanak držati ove godine dne
5. i 6. lipnja; ali izinioce za ovu još godi-
nu opot u priestolnici našoj u Zagrebu,
kako bi se tako idujo katehotičkih sastanaka
očekivala u postanku svome upravo u
središtu našeg kulturnoga života što bolje
ukrijonjila i ukorjoni.

Ovdje priloženi program sastanka po-
kazuje točnije način i vrijeme sastanke, o
kojima će se na sastanku razpravljati.
Ako je prvi sastanak bio potreban i
koristan, možemo za očlu reći, da ovogodišnji
nije manje nužan, niti da biti manje
plodnasan. — Ako je lanjski sastanak raz-
pravljao o pravažnih pitanjima po katoličko
čakavstvu našem, po krčanski uzgoj mladeži
nužno: proučavati će ovogodišnji no manje
predele u pogledu krčanskog uzgoja i
krčanske naobrazbe mladeži, kako se to
viđa u priloženoj programu. Ja li luni
vadjući da ne zaostajemo za katolicima inih
zemaljama u odlučnoj borbi za konfesionalnu
kutoliku školu: treba da nas ovogodišnji
sastanak nudje još složnije i oduševljenje
na braniku za svetu staru, kadno se ka-
tolicci druguda, a poimice u drugoj pri-
najući monarhiju, još očajstiju i živilje boro-
i u katoličkim sastanicima i izvan njih, da
obezbjeđuje katoličko svetinje u državnenom
životu, nepose na polju krčauske naobrazbe
mladeži.

Imadu li naši katehotički sastanci da
premosto jaz medju srođenstvom i učitelj-
stvom našim, da bi se na njih i jedni i
drugi u bratsko kolo uvrstili na obranu
krčanske naobrazbe mladeži: a ona valja
da ovogodišnji i sve odsledje sastanak po-
sjetimo ne samo manji na broju i manje
oduvrživosti nego li smo, Bogu hvala, po-
ejstvili bili lanjski sastanak, — već još i
mogobrojni i rovinji iz svih krajeva i
šire i najčiže domovine naše. — Uz to no
dovimo, da ćemo nas i Vi, mila braće
Slovenici, svršito posjetiti i ovoj godini
postresti: jer ista je nam katolikom
avrha, silnici naši jadi tiči; u svotoj složi
naša je jakost, u rovnosti za slavu Božju
i spas maloniti naša je pobjeda. Kad se
bračni bratski složi, i olovo plivat možo!!
Ja li Goepot Spasitoli naš način učeniku
občeno, da do On biti uvedi njih, ako se
makar i dvojica od njih složi u Njegovo
ime, a ono možemo to uporaviti i u naš
sastanak, gđaje naša je toliko na okupu, u
Njegovo da što iša, t. j. da radimo za
vjedno i vremenitu sreću Njegovih milij-
nika, omladino naše.

Pa s toga se časti podpisani odbor
pozvani na ovogodišnji drugi redoviti obči
catehotički sastanak na 5. i 6. lipnja o. g.
dakle baš na Cirklevu u Zagrob svu mju-
štanu sredinu, a odbor načinu, ponevrijje dakako
milo sudruge katolike, a onda i ev-
angeliju sredinu, napose braču u duhovnoj
pastrii iz svih krajeva naših.

Sveti brata Ciril i Metodije izprosili
od Boga obilan blagoslov našemu njiju!

U to imo Bog s Vama, da vidjuja!
Načrtili parobrod. Svim parobrodom
dosad htjelo se je 6—7 dana da dodjdu
iz Europe u Ameriku. Sagradio se prošlo
godinu u Hamburgu veliki parobrod "knez
Blažev" koji je u 5 dana i pol prošao
taj put. Ali end se gradio u Liverpolu (u
Englesku) veliki parobrod od 188 metra
dužine, sa 26 linijskim konjskim sila te pro-
sloga mjesecu odplovio put Amerike. Go-
spodar ovoga parobroda okladio se sa go-

spadom „kneza Bismarcka“, da će prije njega doći u Ameriku, i još da će ga putati 24. osta prije. Dobio oklade, jer parobrod „Bismarck“ plavi 20. s ovač novi iz Liverpola 28 $\frac{1}{2}$ morske milje na svetu. To je dosad najbrži parobrod na svetu.

Narodno gospodarstvo.

Škropite vinograde!

Pod tim naslovom piše iz Lukšića u P. S.:

Licem na Sudamiju god. 1888 spominjeno se, da se izlila silna kiša u našoj okolici. Vinogradi do tada bili bujni i zeleni, a potla iza kako je upaklo sunce počeli suftiti i prati. Tečak se usplasio, jer je vidio nešto neobično te podočio se domaćijati ovom u onom uzroku. Imućniji i marljiviji gospodari, videoći da bolest zahvaća sve to veći mah, poslače okuženog liča učenjakom da razvide, koja bolest i koji joj se hoće leči. Svi su jednim glasom odgovorili, da je to peronospora ili hrvatski lozna medjika ili kako ju načelik zove na prostu pol u palac. Kazali učenjac i za tečak, nazim rastopiti dva kilograma modrog kamenca (modre galice) i dva kila zagađena vepna u stotinu litara vode, te škropiti lozu. Jedan valja znati u ovom poslu. Svaku bolesti liček se pripisuje kada se pojavi bolest, dođim kod ove liček ništa ili savsim malo koristi, kada medjika zahvati lozu. S toga varč se mnogi naš tečak, koji kaže: ab ţta bi srđio Boga polivajuvinograd kada je zdrav! Baš na zdravu vinogradu valja upotrebiti ovaj liček, da se zapredi bolesti pristup.

Kako su nam učenjaci rekli, a ta smo oto i na svoje oči vidili, ova bolest, kada se jo uvrku, bit će kad nas više niti manje svake godine. Osobito jo imaju načelikovita vremena. Ove godine u nas suhina bila zima, kada ovo već pada od nokoliko dana, bojet se je, da na ovoj vlagi dođe naš lako u pohode. Nije nam dakle otezati, već svaki ruke na posao; suzbijimo neprijatelja naše hraniteljice loze. Kako sam rekao, rastopi modre galice, hajdo u vinograd, učini škropilo (kiticu) te kad je vedat i suh dan škropi po lozici. Josili da puta, to jest prvi u maju a drugi put u juniju u redu poškropio, moraš mirnom dušom svoje truda Bogu priporučiti.

Javna zahvala.

Veloudeni gospodino uređidiću! Podpisani molimo Vas, da izvolite uvratiti u budući broj „Nafe Sloga“ sljedeću zahvalu:

Na Buzešćini sabralo se 31. for. 98. n.č., kujim novcem nabavilo se najemoćnijoj djeći našo hrvatsko učiono odjeću i druge potrebota školske stvari. Darovači jesu sljedeći: g. Ante Kalac, Matej dr. Trinajstić, Krešimir Flego, Ivan Poniz, Fran Pospisil, Fran Flego, Niko Matejčić, Ante Draščić-Silvestrović, Ante Klarić, Krešimir Osao, Tomčić Flego, Antica Poniz, Matej Fenderle, Nadiješnik Flego, Matej Podreka, Matej Mischi, Ante Flego Ivanović, Matej Draščić-Hoštjanović, Jakov Draščić, Matej Podreka iz Trsta, Lovro Flego iz sv. Ivana, Lovro Flego Deotin, Krešimir Rašpolić, Ivan Vivoda, Ivan Tancić, Mate Draščić, Andre Draščić pok. Zamačić, Ante Pavletić, Matej Fenderle-Antunović, Ante Fenderle, Josip Draščić, Matej Flego Ivanović, Matej Podreka Endrićina, Fran Marijan, Andre Draščić Hlap, Ante Draščić Lovrovic.

Ovoj gospodini zahvaljujemo se podpisan nejedračniji u ime sve obdarovane djece. Bog neka im stotruko plati!

U Buzetu, 6. junija 1893.

Jean Draščić Iwan, Ivan Crnac Matejev, učenik III. razreda, učenik II. razreda, Ivan Longar Antunov, učenik I. razreda.

Listnica uređničtvina.

Gosp. M. M. I. A. B. Rieka: Vas „F. I. Jur.“ nomoz u javnosti ako nam nekaže, ne koga ciljati i ako neprezumato odgovornost na sebe. For. 8 stoji Vam na razpolaganju.

Listnica uprave.

Gosp. J. D. u P. Ida nas još za tok. godinu. Zdravo!

Drogerija

Augusta Rizzoli-a

ulica Malcanton br. 13 u TRSTU
skladište svjeća voćanih, ljekovitog ulja, mineralnih voda, raznih emula, boja i kistova, sapuna mirisava i za pranje.

52-53

Izdaje toč i odgovorni urednik Mate Mandić.

Ernest Šverljuga

književac

ulica Stadion br. 1, Trst,
proprieta: 50-8
p. n. slavenskom občinstvu Trsta,
okolice i bliznjih istarskih mesta
za bleghotan posjet.

Adèle Demarchi
via S. Nicòlo br. 23, III. kat u Trstu

skladište i radionica crkvenih
potrebočah.

Prima narudžbe i dopisnje takoder hrvatski

Jedino društvo pločara
Petar Levichnik i dr.

Osobiti ovrštili radnici cementom postupuju u tom do sada svuda najbolji uspjeh, o čemu potvrdjuju mnogobrojne svjedodžbe za izvedeno rasno i autentično stodora, kamionica za bako itd. itd. Izraduju komunitanjo stodora, izvana to iznutra jamčiće za neprušivost; nadzor bilo kakvo stodora u clementu Portorica i u kamionom bilo koji boje i namjera, obavljaju lastenje stodora te odstranjivanje vlagi i smrada. Izvrsnu svaku popravak učiće obuhvate cijene. Radnje obavljaju najvećom brozinom ovđo i u pokrajini, Dalmaciji, Istri itd. Za narude dosta je napisati dopisnicu. Srpske radnje je zajamčena.

U radijatu, da dema biti rukami počasno kano do eda, bilježimo se za štovanjem

Društvo pločara
PETAR LEVICHNIK i dr.
Ulica Madonnina br. 21, I. kat.,
52-52 vrata 11.

Br. 1242.

Razpis natječaja.

Razpis je natječaj za sistemizirano mjesto blagajnika mještavce občine Pazin sa godišnjom platom od for. 550.

Natječajni imadu izkazati svoju dobu, austrijsko državljanstvo, svoje nauke, dozadanju službovanju, poznavanju hrvatskoga i talijanskoga jezika.

Osim toga imenovani blagajnik ima kod nastupa službu položiti kavacu od for. 600 u gotovom novcu ili vrednostnih papirih popularnoj sjegurnosti.

Molba imaju se dostaviti podpisomu do 24. junija 1893.

Občinsko poglavarstvo
Pazin, 24. maja 1893.

Nadatelnik:

Dr. Dukic.

Fran Epron

ulica Arcata.

Slikar znakova, svaku vrstu grobova, dokoraciju umjetničkih, sličnih stakala, drva, mramora i prezirnih slika. 52-52

Odlikovana zlato medalja: Bruxelles 1892.

Najbolje sredstvo za

želodec

katero želodec in opravila prokrivni dobor život krepla in tudi objet život posprekuje, 22-25 jo

tinktura za želodec,

katero pripravlja Gabrijel Piccoli, Lekar „pri angelu“ v Ljubljani na dunajski cesti.

Cesa i steki. 15 novcev.

Ideolovatolj razpošilja to tinkturo-zabojnik po 12 steklenic u več Zahubek z 12 steklički stanu gld. 3.80; s 24

gld. 2.60; s 36 gld. 3.84; s 44 gld. 4.26; 56 steklički točka 5 kg s počasno točo in vođa gld. 6.26; 110 steklički gld. 10.00. Počasno plaće vedno narodnik.

Dobiva se u lekarnah u Trstu, na Fri-

morskem, v istri in Dalmaciji.

Krasno uzorec zasobnikom posilja zastoj in franko.

Bogata knjige z uzorc, kakovrhni ţci bilo, za krojač nofrankovane. Jano po popuštanju za 2%, ali 8%, godinarevjer pri metru, ne dajom daški krojaču, kakor to dole konkurenca na ravnjadije roko, ampk imam le trdo in īsto cene, tako, da mora kupiti vsek zagubnik in dobro in cene. Prosin torci zahvatiti le moje knjige z uzorc. Svarim ţidi pred pismi konkurence, ponaučjući dvakrat toliko popustek.

SNOVJ ZA OBLEKE.

Poruvan in dosking za časito duhovitino, prod pisan snovi, za uniforme c. kr. uradnikov, tudi za veterane, oglašavac, tolovac, lirvare, za vetrov, prekrila, novomjeriva, brza, štam malo teško, te so lahko uporabljajo za svakovrstno trto. Prodaje jih ne takodjer i kod nje-kojih trgovaca u pokrajin.

Posilja se jih po pošti ţenku proti po-26 urožu:

podpuna ţrenčku za . . . f. 10.- istu oleji buz brenta . . . 8.50

te prospectki gratis.

Proporčen takoder druge predmete i svoje radnje:

ŽIVIC i drug.

u TRSTU, ulica Zonta broj 5 inžinirski ured, skladište strojova i dotične tvarine; zastupstvo tvor- nica, mehanička radionica.

Da pojasnim velikost in zmjenost izjavljani, da moj ruk zaštujuje našve izvazanje suknja u Evropi, ideolovatolj kamparion, potrebljen za krojač in veliko klijigovansko le za lastne namene. Da so proprija o vsem, provin slavna občinstvo, da si, kadcu mu prilika na- new, ogljic velikansko prodaj, možih pred- jačati, kjer ima posta 180 ljudi.

Posilja se le po počasnom povozu.

Dopravlja u nekdanjem, madžarskem, češkim, poljskem, Italijanskem, francoskom in angleškom jeziku.

52-53

Drogerija

Arturo Fazzini u Trstu

Ulica Stadion 22. — Telefon 519.

Velik izbor mineralnih voda, somoljnih boji na ulje, najfinije vreti; orvone, žute, zelene, vlasnjeva i crne po 28 novi kili. Oljuno bjelilo po 32 novi kili; tutijno bjelilo najfinije po 40 novi kili.

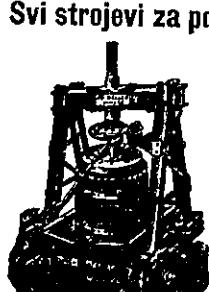
Osim toga vaskil izbor bojnih na vodu i slične moguće konkurrirati.

Skladište glasovitog pokrepljotja od Kviziča (Kornmunderg-Vlaiburg) za životinje. Istor merodija, boja, likovca — skladište sumpura i modre galice za porabu kod traja. Naručitelj daje po izplačljivoj cijeni — Preprodavači dobiju popust.

52-53

Tiskara Dolenc.

Svi strojevi za poljodjelstvo, vinarstvo i vino iz voća!

Matilnice, vitelje,

trieri, mlini za dišćenje žita, strojevi za rezanje krmne, samordni strojevi proti peronospori, tiskaonice za vino, ulje i voće; mlinovi za voće; predmeti za konobu; slijaljke za sve potrebe, kamo ţto sli-jevi za poljodjelstvo, vinarstvo i pripređivanje vina iz voća — raznašile najnovijeg i najboljeg sustava:

IG. HELLER u BEČU

2/2 Praterstrasse N. 73.

Bogato ilustrirano kataloge u hrvatskom, njemackom, talijanskim i slovenskom jeziku.

Najpovoljniji uvjeti, jamstvo i pokus.

Opetovanje obaljene cijene! — Preprodavači dobiju popust.